

На основу члана 29. став 1. Закона о средствима за заштиту биља („Службени гласник РС”, број 41/09) и члана 17. став 4. и члана 24. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС и 44/14),

Министар пољопривреде и заштите животне средине доноси

ПРАВИЛНИК
О УТВРЂИВАЊУ ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА ПОСТРЕГИСТРАЦИОНЕ
КОНТРОЛЕ СРЕДСТАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА ЗА 2016. ГОДИНУ
-Објављен у „Службеном гласнику РС”, број 45/16 од 6. маја 2016. године-

Члан 1.

Овим правилником утврђује се Годишњи програм пострегистрационе контроле средстава за заштиту биља за 2016. годину (у даљем тексту: Годишњи програм), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Годишњим програмом обезбеђује се контрола примене средстава за заштиту биља испитивањем узорака хране биљног и животињског порекла на присуство и ниво остатака средстава за заштиту биља.

Члан 2.

Годишњи програм садржи: план узимања узорака, врсту и број узорака, начин узимања и испитивања узорака, објекте из којих се узима узорак, динамику узимања узорака (у даљем тексту: План узорковања и испитивања), као и мере које се предузимају када се утврди да су остаци средстава за заштиту биља већи од прописаних максимално дозвољених количина (у даљем тексту: предузимање мера).

Члан 3.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број: 110-00-96/2016-09
У Београду, 19. априла 2016. године

МИНИСТАР

проф. др Снежана Богосављевић Бошковић

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ
ПОСТРЕГИСТРАЦИОНЕ КОНТРОЛЕ СРЕДСТАВА
ЗА ЗАШТИТУ БИЉА ЗА 2016. ГОДИНУ¹

1. Циљ спровођења Годишњег програма

Годишњи програм спроводи се у циљу:

1) праћења стања (мониторинга) у области остатака средстава за заштиту биља у храни у смислу присуства и нивоа остатака средстава за заштиту биља у храни биљног и животињског порекла у Републици Србији;

2) упознавање произвођача, дистрибутера, увозника и потрошача о утврђеним неправилностима;

3) искључивање из промета у Републици Србији хране биљног и животињског порекла која не испуњава услове максимално прописаних количина остатака средстава за заштиту биља у храни.

У циљу контроле спровођења Годишњег програма, сачињава се Годишњи извештај о испитивању остатака средстава за заштиту биља (у даљем тексту: Годишњи извештај), најкасније до 31. маја 2016. године, који садржи:

1) анализе резултата контроле;

2) могуће разлоге прекорачења утврђених максимално прописаних количина остатака средстава за заштиту биља у храни, са одговарајућим примедбама које се односе на могућности управљања ризиком;

3) процену изложености потрошача остацима средстава за заштиту биља у Републици Србији;

4) границе детекције (LOD) које су примењене;

5) податке о лабораторијама које су вршиле испитивање узорака;

6) детаље о примени предузетих мера.

Годишњи извештај може да садржи и податке о храни која ће се узорковати и испитивати у наредном периоду у оквиру годишњих програма.

2. План узорковања и испитивања

Узорковање хране, објекти из којих се узимају узорци
и динамика узимања узорака

Узорковање хране биљног и животињског порекла врши се у складу са посебним прописом којим се уређују методе узорковања и испитивања хране ради утврђивања остатака средстава за заштиту биља.

Узорковање хране врши надлежна инспекција у складу са овлашћењима утврђеним законом којим се уређује безбедност хране.

¹ Годишњи програм пострегистрационе контроле за 2016. годину делимично је заснован на Сprovedбеној уредби Европске комисије (ЕУ), број 2015/595 од 15. априла 2015. године о координисаном вишегодишњем програму контроле Европске уније за 2016, 2017. и 2018. годину да би се обезбедило поштовање максималних нивоа остатака пестицида у и на храни биљног и животињског порекла (*Commission Implementing Regulation (EU) No 2015/595 of 15 April 2015 concerning a coordinated multiannual control programme of the Union for 2016, 2017 and 2018 to ensure compliance with maximum residue levels of pesticides and to assess the consumer exposure to pesticide residues in and on food of plant and animal origin*).

Узорковање се врши у објектима за промет хране на велико и мало и код примарних произвођача хране у току 2016. године, у зависности од врсте хране.

Узимање узорака, врста и број узорака

Храна биљног и животињског порекла, број узорака у зависности од врсте хране и процента хране из домаће производње, односно из увоза, која је обухваћена Годишњим програмом, дата је у Табели 1 – Храна биљног и животињског порекла која се узоркује ради испитивања присуства и нивоа остатака средстава за заштиту биља (у даљем тексту: Табела 1).

Табела 1 – Храна биљног и животињског порекла која се узоркује ради испитивања присуства и нивоа остатака средстава за заштиту биља

Храна	Укупна број узорака по врсти хране	Број узорака хране из домаће производње	% хране из домаће производње	Број узорака хране из увоза	% хране из увоза
Грејпфрут	50	-	-	50	100%
Поморанца	50	-	-	50	100%
Лимун	50	-	-	50	100%
Мандарина	50	-	-	50	100%
Јабука	170	100	60%	70	40%
Крушка	80	40	57%	40	43%
Бресква, укључујући нектарине и сличне хибриде	60	30	50%	30	50%
Кајсија свежа	20	20	100%	-	-
Кајсија сува	20	20	100%	-	-
Шљива свежа из конвенционалне производње	80	80	100%	-	-
Шљива свежа из органске производње	30	15	50%	15	50%
Шљива сува	40	40	100%	-	-
Трешња	80	50	70%	30	30%
Вишња свежа	30	30	100%	-	-
Вишња замрзнута	20	20	100%	-	-
Стоно грозђе	70	35	50%	35	50%
Јагода свежа	40	30	66%	10	34%
Јагода замрзнута	20	20	100%	-	-
Малина	120	120	100%	-	-
Купина свежа	25	25	100%		
Купина замрзнута	20	20	100%		
Боровница	20	20	100%	-	-
Аронија	20	20	100%	-	-
Стона маслина	20	-	-	20	100%
Банана	30	-	-	30	100%
Кромпир (млади)	60	30	50%	30	50%
Мрква	15	15	100%	-	-
Целер (корен)	15	15	100%	-	-
Ротквица	15	15	100%	-	-

Млади лук	15	15	100%	-	-
Парадајз из конвенционалне производње	60	30	50%	30	50%
Парадајз из органске производње	30	30	100%	-	-
Слатка паприка	60	30	50%	30	50%
Плави патлиџан	30	15	50%	15	50%
Краставац	40	20	50%	20	50%
Корнишон	50	50	100%	-	-
Тиквица	20	20	100%	-	-
Диња	20	10	50%	10	50%
Броколи	30	15	50%	15	50%
Карфиол	30	15	50%	15	50%
Купус	30	15	50%	15	50%
Салата из конвенционалне производње	50	30	60%	20	40%
Салата из органске производње	15	15	100%	-	-
Рукола	15	15	100%	-	-
Спанаћ свеж	60	30	50%	30	50%
Спанаћ замрзнут	60	30	50%	30	50%
Блитва	15	9	60%	6	40%
Пасуљ из конвенционалне производње	30	10	50%	10	50%
Пасуљ из органске производње	20	10	50%	10	50%
Грашак без махуне свеж	30	15	50%	15	50%
Грашак без махуне замрзнут	20	10	50%	10	50%
Празилук	20	20	100%	-	-
Боранија	15	15	100%	-	-
Печурке	30	30	100%	-	-
Пшеница	30	30	100%	-	-
Пиринач	30	-	-	30	100%
Пшенично брашно	30	15	50%	15	50%
Хлеб бели	20	20	100%	-	-
Хлеб специјалне врсте	20	20	100%	-	-
Чај	20	10	50%	10	50%
Сок од поморанџе	20	10	50%	10	50%
Вино	20	10	50%	10	50%
Пиво	20	10	50%	10	50%
Девичанско маслиново уље	20	-	-	20	100%
Храна за бебе - воћне кашице	40	20	50%	20	50%
Храна за бебе - воћне кашице из органске производње	20	-	-	20	100%

Храна за бебе - сокови	40	20	50%	20	50%
Храна за бебе - сокови из органске производње	20	-	-	20	100%
Кравље млеко сирово	15	15	100%	-	-
Кравље млеко у праху	15	-	-	15	100%
Свињско месо	30	15	50%	15	50%
Свињска маст	15	9	60%	6	40%
Мед	20	10	50%	10	50%
Укупан број узорака	2.560	1.528	60%	1.022	40%

Испитивање хране

У храни биљног порекла утврђеној у Табели 1. овог правилника врши се испитивање присуства и нивоа активних супстанци средстава за заштиту биља датих у Табели 2 – Активне супстанце чије се присуство и ниво остатака испитује у храни биљног порекла.

Табела 2 – Активне супстанце чије се присуство и ниво остатака испитује у храни биљног порекла

Број	Активна супстанца	Напомена
1	2,4-D	-
2	Abamectin (Abamektin)	-
3	Acephate (Acefat)	-
4	Acetamiprid	-
5	Acrinathrin (Akrinatriin)	-
6	Aldicarb (Aldikarb)	-
7	Aldrin and dieldrin (Aldrin i dieldrin)	-
8	Amitraz (Amitraz)	-
9	Azinphos-methyl (Azinfos-metil)	-
10	Azoxystrobin (Azoksistrobin)	-
11	Bifenthrin (Bifentrin)	-
12	Bitertanol (Bitertanol)	-
13	Boscalid (Boskalid)	-
14	Bromide ion (Bromidni jon)	Испитује се само у салати, парадајзу, пиринчу и паприци.
15	Bromopropylate (Bromopropilat)	-
16	Buprofezin (Buprofezin)	-
17	Captan (Kaptan)	-
18	Carbaryl	-
19	Carbendazim and benomyl (Karbendazim i benomil)	-
20	Carbofuran (Karbofuran)	-
21	Carbosulfan (Karbosulfan)	-
22	Chlorothalonil (Hlorotalonil)	-

23	Chlorpropham (Hlorprofam)	-
24	Chlorpyrifos (Hlorpirifos)	-
25	Clofentezine (Klofentezin)	Испитује се у свим производима осим у житу и пиринчу.
26	Clothianidin (Klotianidin)	-
27	Cyfluthrin (Ciflutrin)	-
28	Cymoxanil (Cimoksanil)	-
29	Cypermethrin (Cipermetrin)	-
30	Cyproconazole (Ciprokonazol)	-
31	Delthametrin (Deltametrin)	-
32	Diazinon (Diazinon)	-
33	Difenoconazole (Difenokonazol)	-
34	Dimethoate (Dimetoat)	-
35	Dithianon (Ditianon)	-
36	Dithiocarbamates (Ditiokarbamati)	-
37	Endosulfan (Endosulfan)	-
38	Epoxyconazole (Епоксиконазол)	-
39	Ethephon (Etefon)	Испитује се само у јабукама, пиринчу, парадајзу, вину, поморанџама, мандаринама, соку од поморанџе, паприци и грожђу.
40	Fenarimol (Fenarimol)	-
41	Fenitrothion (Fenitrotion)	-
42	Fenpropathrin (Fenpropatrin)	-
43	Fenthion (Fention)	-
44	Fenvalerate (Fenvalerat)	-
45	Flusilazole (Flusilazol)	-
46	Folpet (Folpet)	-
47	Glyphosate (Glifosat)	-
48	Hexaconazole (Hexaconazol)	-
49	Imazalyl (Imazalil)	-
50	Imidacloprid (Imidakloprid)	-
51	Indoxacarb (Indoksakarb)	-
52	Kresoxim-methyl (Kresoksim-metil)	-
53	Lambda-cyhalothrin (Lambda-cihalotrin)	-
54	Linuron (Linuron)	-
55	Malathion (Malation)	-
56	Metalaxyl and metalaxil-M (Metalaksil i metalaksil-M)	-
57	Metconazole (Metkonazol)	-
58	Methamidophos (Metamidofos)	-
59	Methidathion (Metidation)	-
60	Monocrotophos (monokrotofos)	-
61	Myclobutanil (Miklobutanil)	-
62	Oxamyl (Oksamil)	-
63	Parathion-methyl (Paration-metil)	-

64	Penconazole (Penkonazol)	-
65	Pendimethalin (Pendimetalin)	-
66	Phosalone (Fozalon)	-
67	Pirimicarb (Pirimikarb)	-
68	Pirimifos-methyl (Pirimifos-metil)	-
69	Prochloraz (Prohloraz)	-
70	Procymidone (Prosimidon)	-
71	Propamocarb (Propamokarb)	Испитује се у јабукама, купусу, салати, парадајзу, вину, пасуљу, мркви, краставцу, поморанџама, мандаринама, кромпиру, спанаћу, јагодама, плавом патлиџану и паприци.
72	Propiconazole (Propikonazol)	-
73	Propoxur (Propoksur)	-
74	Propyzamide (Propizamid)	-
75	Pyrimethanil (Pirimetamil)	-
76	Tebuconazole (Tebukonazol)	-
77	Terbutylazine (Terbutilazin)	-
78	Thiametoxam (Tiametoksam)	-
79	Thiophanate-methyl (Tiofanat-metil)	-
80	Triadimefon and triadimenol (Triadimefon i triadimenol)	-
81	Trifloxystrobin (Trifloksistrobin)	-

У храни животињског порекла утврђеној у Табели 1. овог правилника врши се испитивање присуства и нивоа активних супстанци средстава за заштиту биља датих у Табели 3 – Активне супстанце чије се присуство и ниво остатака испитује у храни животињског порекла.

Табела 3 – Активне супстанце чије се присуство и ниво остатака испитује у храни животињског порекла

Број	Активна супстанца	Напомена
1	Aldrin and dieldrin (Aldrin i dieldrin)	-
2	Bifenthrin (Bifentrin)	-
3	Carbendazim and Thiophanat-methyl (Karbendazim i tiofanat metil)	-
4	Chlordane (Hlordan)	-
5	Chlorpyrifos (Hlorpirifos)	-
6	Chlorpyrifos-methyl (Hlorpirifos-metil)	-
7	Cypermethrin (Cipermetrin)	-
8	DDT	-
9	Delthametrin (Deltametrin)	-
10	Diazinon (Diazinon)	-
11	Endosulfan (Endosulfan)	-
12	Endrin (Endrin)	-
13	Famoxadone (Famoksadon)	-

14	Fenthion (Fention)	-
15	Fenvalerate (Fenvalerat)	-
16	Heptachlor (Heptahlor)	-
17	Hexachlorobenzene (Heksahlorbenzen)	-
18	Hexachlorocyclohexan (HCH, Alpha-Isomer) (Heksahlorcikloheksan (HCH, alfa izomer))	-
19	Hexachlorocyclohexan (HCH, Beta-Isomer) (Heksahlorcikloheksan (HCH, beta izomer))	-
20	Indoxacarb (Indoksakarb)	Испитује се само у млеку.
21	Lindane (Lindan)	-
22	Methidathion (Metidation)	-
23	Methoxychlor (Metoksihlor)	-
24	Parathion (Paration)	-
25	Permethrin (Permetrin)	-
26	Pyrazophos (Pirazofos)	-
27	Pirimiphos-methyl (Pirimifos-metil)	-

Лабораторијско испитивање хране ради утврђивања присуства и нивоа остатака средстава за заштиту биља врше лабораторије које су на основу спроведеног конкурса, у складу са законом којим се уређује безбедност хране, закључиле уговор са Министарством пољопривреде и заштите животне средине, и то:

- 1) СП Лабораторија, Бечеј и Реа Лаб, Београд, А Bio Tech, Сремска Каменица – за храну биљног порекла, односно воће и поврће;
- 2) Институт за хемију и технологију меса, Београд – за храну животињског порекла;
- 3) Градски завод за заштиту здравља, Београд – за пшенично брашно и хлеб, печурке, жито, пиринач, чај, храну за бебе, сок од поморанце, девичанско маслиново уље, пиво и вино.

3. Предузимање мера

Када се испитивањем узорака утврди да ниво остатака средстава за заштиту биља није у складу са максимално прописаним количинама остатака средстава за заштиту биља у храни, предузимају се мере у складу са законом којим се уређују средства за заштиту биља и законом којим се уређује безбедност хране.